

Dekker en zijn rekentoets (2)

Met het aannemen van de motie van Jasper van Dijk (*ga met urgentie het alternatief van de NVvW voor de rekentoets uitwerken*) is staatssecretaris Dekker eindelijk schaakmat gezet in het 'Schaakspel rond rekenen'.

Jarenlang heeft Dekker geweigerd te luisteren naar deskundigen die zeiden dat je met een losse rekentoets geen goed rekenonderwijs kunt afdwingen. Vanaf begin 2015 heeft hij de NVvW aan het lijntje gehouden, die met een goed alternatief voor de rekentoets kwam.

In het Algemeen Overleg (AO) van 17 nov.'16 ontkende Dekker dat er over het uitwerken van het NVvW-voorstel afspraken waren gemaakt. Hierover ontstond een fiks conflict met de NVvW, die staande hield dat die afspraken op 5 mrt. 2015 wel degelijk gemaakt waren. Op 28 nov. 2016 stuurde de NVvW een ['Overzicht brieven en gesprekken NVvW en OCW'](#) aan OCW en de Kamercommissie OCW. Hierop reageerde Dekker met een brief d.d. 6 dec. 2016. Door de Volkskrant werd op 8 dec. 2016 aan deze ruzie aandacht besteed. Niet prettig voor Dekker, vooral omdat op die dag ook het Voorgezet Algemeen Overleg (VAO) zou plaatsvinden.

Om een motie van wantrouwen te ontlopen was het voor Dekker natuurlijk van groot belang dat hij het bestaan van de afspraken zou blijven ontkennen. In zijn [brief van 6 dec. 2016](#) en later in het [VAO van 8 dec. 2016](#) bleef hij dan ook stug volhouden dat die afspraken er niet waren. Maar niet alleen dat, hij ging ook het voorstel van de NVvW te lijf. Alle middelen werden uit de kast gehaald om het bestaan van afspraken en het NVvW-voorstel zelf te bestrijden. Zowel de brief van 6 dec. als het verslag van het VAO van 8 dec. staan vol met verdraaiingen van de feiten. Het rekentoets-dossier is te klein voor een parlementair onderzoek, maar mocht een dergelijk onderzoek er toch komen, dan bevatten deze brief en het verslag een schat aan materiaal om tot een ernstige berisping van staatssecretaris Dekker te komen. Een mooi voorbeeld van zo'n verdraaiing vinden we in de brief van 6 dec. Dekker schrijft daar: *In tegenstelling tot wat de NVvW beweert, is er geen sprake geweest van het neerleggen van een opdracht bij de NVvW om een alternatief scenario voor de rekentoets uit te werken.*

Echter, in [de brief van 12 mei 2016](#) is het verwijt van de NVvW aan Dekker juist dat de ambtenaar die met hun sprak **geen** opdracht had gekregen om aan dit alternatieve scenario te werken.

Dekker past hier een ordinaire debattruc toe: hij legt de NVvW een bewering in de mond, die de NVvW niet gedaan heeft, en zegt dan vervolgens dat de bewering van de NVvW niet klopt.

Een ander voorbeeld in deze categorie: in het VAO van 8 dec. 2016 zegt Dekker een paar keer dat hij vragen aan de NVvW heeft gesteld waar hij geen antwoord

op kreeg. Dergelijke vragen heeft hij echter nooit in die vorm aan de NVvW gesteld. Er zijn prima antwoorden op te geven. Dit zou ook zeker bij de uitwerking van het NVvW-voorstel zijn gebeurd, maar aan die uitwerking mocht niet begonnen worden. Met het aannemen van de motie van Jasper van Dijk zal dit nu dus wél moeten gebeuren.

Dekker zal de illusie dat je met een rekentoets in het examenjaar havo/vwo goed rekenonderwijs afdwingt, moeten opgeven. Zo'n rekentoets, die als een volledig examenvak meetelt, lokt alleen maar een pure *teaching-to-the-test*-aanpak uit. Om rekenvaardigheden te borgen moet er meerdere jaren structureel, vanaf de brugklas, rekenonderwijs gegeven worden, en dat beoogt het voorstel van de NVvW te regelen. Rekenen, goed aangeleerd in het primair onderwijs (po) en goed onderhouden in de onderbouw van het voortgezet onderwijs (vo), verleer je niet. Voor leerlingen die in de bovenbouw weinig aan rekenen doen (CM pakket) kan die vaardigheid wegzakken, maar dat is op te halen als je het echt nodig hebt. Wat dat betreft kun je rekenen vergelijken met zwemmen: als je dat goed hebt aangeleerd, verleer je het nooit.

De aanpak die de NVvW voorstelt, is niet nieuw. Decennialang is volgens dit systeem gewerkt. Het ging mis toen men in het po niet goed rekenonderwijs meer gaf en men het in het vo onvoldoende ging repareren en onderhouden. Als je het oude, decennialang goed werkende systeem repareert, geeft dat voldoende garanties dat het met de rekenvaardigheden in orde komt. De angst dat leerlingen zonder rekentoets in het examenjaar dan over onvoldoende rekenvaardigheden voor het vervolgonderwijs zouden beschikken, is niet terecht.

De curriculumwijzigingen die het NVvW-voorstel vraagt, zijn niet ingewikkeld. Voor havo/vwo gaat het om beter onderhoud van rekenonderdelen bij wiskunde in de onderbouw en bij de andere bèta- en zaakvakken om meer aandacht voor vak-gerelateerde rekenopgaven in onder- en bovenbouw. In het vmbo omvat het programma wiskunde voor het centraal examen de 2F stof volledig, en dus is het volstrekt logisch om het rekenen binnen de wiskunde te onderwijzen en te toetsen. Alleen voor de kleine groep vmbo-leerlingen zonder wiskunde zal apart rekenonderwijs moeten worden gegeven.

De opvolger van Dekker zal de rekentoets voor het voortgezet onderwijs uit de wet moeten halen, en daarmee de rampzalige fout moeten herstellen die in 2010 met de invoering van die rekentoets gemaakt is.